

A full-page background image showing a person in silhouette carrying a surfboard on a beach at sunset. The sun is low on the horizon, creating a bright, golden glow that reflects on the wet sand. Other people are visible in the distance, also in silhouette. A bird is flying in the sky above the person.

Har du sett hur de likt gudar reser sig ur vattnet. De glider fram på vågorna. De dansar på vattnet. Ljudlöst. Graciöst. Den vackraste idrotten som finns. Har du tänkt tanken. Kan jag göra det här? Din maggropskänsla säger dig att det vore grymt kul. Den ballaste sporten. Men du tänker att det är för svårt, nästan omöjligt, att det är dyrt, att det är farligt. Du har fel, fel, fel. Du kan lära sig surfa - utan risk och utan att det kostar skjortan. Och du behöver inte åka till Hawaii eller Australien för att hitta den perfekta vågen.

Text: Jens Holmer

BIARRITZ

vågornas och drömmarnas land

Bildtext: Solnedgångssurf är lika mäktigt som dawnpatrol (soluppgångssurf)
Foto: Tobias Ivarsson

DET FINNS EN PLATS i Europa som är särskilt skapt för surfing. En plats där Atlantens vågor rullar in och möter Pyrenéernas fötter. En sagoplatz och en surfares drömvärld.

Området är Baskien och Biarritz dess centrum. Under vinterhalvåret är det ofta för stora vågor här. Sommarhalvåret är perfekt. Vågor rullar in men inte lika kraftfullt. Det här är ett litet paradys för nybörjarsurfare.

Surfing är inte bara surfing i Biarritz. Här har du små läckra gränder. Palats. Urvackra stränder. Nöjesliv och kultur. Det känns som en sagovärld. Den upplysta Madonnastatyn. Det är drömmarnas stad. Det känns lite som när man åker sagotåget på Liseberg. Jackson skulle älska det. Neverland ligger i lä. En mer romantisk plats får man leta efter.

DEN STÖRSTA VÅG som surfats är över 20 meter hög. Skulle vi trilla i de vågorna så skulle vi troligtvis dö. Slås ner av den gigantiska vattenmassan. Knäckta ben och sedan

drunkna. Det kan vara farligt med surfing. Surfar man tubande vågor så är det ofta över sylvassa rev. Men det är inte där du skall surfa. Du skall surfa vågor som är som skapta för att leka i och lära sig. Vågor som bryter över sandbankar. Vågor som inte är för stora. I Biarritztrakten finns det mängder med sådana platser att surfa på. Har du lite kunskap om vilka ställen och under vilka förhållanden du går ut så är det helt ofarligt.

Det är såklart mycket mjukare att trilla i vatten jämfört med på berget. Annars finns det många likheter mellan vågsurfing och skidåkning. Frihetskänslan. Naturen. Energin. Skillnaderna är att "berget" rör sig när man surfar. Allt är dynamiskt. Surfing är mer hud. Mer värme. Snön har smält, men After-skin finns kvar – men utomhus på stranden eller på några av Biarritz många chikka klubbar.

DU MÅSTE INTE HA en fantastisk fysik. Du måste inte ha skejtat sedan du var sex.

Du måste inte vara släkt med Johnny Weissmuller.

Alla kan lära sig surfa. Korta och tjocka, långa och smala, gamla som unga. På Surfakademin har vi elever mellan 6 och 60 år som glider fram på vattnet med stil. En härlig sak att göra är att paddla ut innan solen går upp – att göra en sk "dawn patrol". Det är perfekt att göra i Biarritz för man får havet för sig själv. Inga morgontrötta fransmän kommer att vara ute. Att paddla ut för en soluppgångssurf i Cotes des Basque är ett magiskt ögonblick. Att sitta och vänta på en våg är närmast en religiös upplevelse. Lugnet. Friden. Det finns inget som distraherar. Alla är i nuet. Vi delar nuet. Det är bara vi och havet. Det är spirituellt. Man glömmmer allt annat. Annars är det datorer, skola, jobb, excel-ark och powerpoint. Här glömmmer du tid och rum. Här blir det ett tydligt fokus. Ett fokus som du kan ta med dig i massor av andra situationer.

BYT UT SURDEG, kaviar och sill mot baskisk kokkonst, musslor, vin, baguetter och fantastiska vågor. Att gå ut och äta i Biarritz är en upplevelse. Det finns allt från femstjärniga lyxrestauranger till lokala baskiska krogar. En av mina personliga favoriter är "Le Petit Paradis". Alla vi tar med hit älskar det. Man vandrar ned i en dalgång strax söder om Biarritz och kommer fram till ett enkelt hak där en äldre man står och grillar under bar himmel. Gubben är en del av dalen och har stått här och serverat musslor och fisk sedan över 20 år tillbaka. Det är verkligen en del av Paradiset. Moule Fritte. Musslor och pommes. Jag som inte ens äter transfetter eller skaldjur. Men för de här musslorna - som han marinerat i en hemlig kombination som måste bestå av bland annat chili, vin och vitlök - gör jag alltid undantag.

BIARRITZ ÄR INTE BARA BIARRITZ - det är en del av underbara Baskien. Vi åker varje dag längs med den slingrande vägen som följer Baskiens kust förbi vikar, stränder och vågor. Det här är Biarritz och Europas motsvarighet till Highway 1 i Kalifornien. Området kallas också av regionens marknadsförare för "Lilla Kalifornien". Och visst finns det likheter. Kustvägen, vågor, bergen. Men det här är så mycket bättre. Ingen McDonalds, Walmart, ingen gammal avdankad skådis och skrotlyftare som leder området. Inte heller är området typiskt franskt à la Provance. Istället är det stolt och egen kultur som finns här. Den baskiska kulturen.

Vi åker upp på en höjd och tittar ut över det stora blå. Drygt två tusen meter bort finns den plats där några av världens största vågor har fångats. Platsen heter Belhara.

Lite längre fram ligger den spanska gränsstaden Hendaye. Här stannar vi och surfar och tar en kopp choklad. Vi åker vidare in i spanska baskien. ETA finns inte kvar. Istället finns San Sebastien. En sen kvällssurf följs upp av tapasrunda vid den vackra strandpromenaden. Sedan åker vi och äter på ett av ciderhusen. Vi riggar upp storbildsprojektorn - tittar, kommenterar, skrattar och lär oss av dagens surfing.

Nästa dag åker vi norrut och surfar på långa öde stränder. Stränder som sträcker sig tiotals mil och bland de längsta i världen. Baskien har allt. Om Jesus levde idag så skulle han vara en surfare och bo åtminstone delar av året i Baskien.

Ovan: Att dela vågor tillsammans med vännerna är en skön känsla
Foto: Anton Hoas Ströman / Surfakademin
Nedan: Underbara Cotes des Basque med Villa Belza i bakgrunden.
Foto: Surfakademin

BORGAR OCH PALATS

Biarritz är en fantastiskt vacker stad - här finns palats, borgar och underbar arkitektur. När Napoleon Bonaparte (Napoleon III) i mitten på 1800-talet besökte Biarritz med sin vackra fru Eugenie var Biarritz endast en liten fiskeby som framför allt livnärde sig på valfångst. Eugenie blev direkt förälskad i platsen, speciellt då solbadandet började bli populärt. Tidigare skulle man vara likblek - nu var det solbrun hud som gällde. Napoleon lät bygga ett palats till sin fru vid Grand Plage -

idag en av Biarritz mest populära surfstränder. Palatset döptes till La Villa Eugenie och kom givetvis att ha formen av ett gigantiskt E. Idag är det ett femstjärnigt lyxhotell och heter Hotel du Palais. På en klipphöjd några hundra meter bort på nästa stora surfstrand, Cotes des Basque, så står den vackraste byggnaden i Biarritz - Villa Belza. Också denna byggnad är uppförd av Napoleon, men inte för Eugenie, utan för hans älskarinna som inte fick plats i palatset.

Min partner på Surfakademin - Peter Sahlberg - njuter av dagens första våg.
Foto: Alexander Bluhme / Surfakademin

TIPS INFÖR RESAN

Ett tips är att göra armhävningar för ditt upphopp och att träna simning (om du kan crawla) för din paddling. Sedan kan du träna lite snowboard eller skateboard för din balans tid på surfbrädan. Visst har du fördelar av om du åkt snowboard och skejtboard. Men det är absolut inget måste.

Det är viktigt att du börjar på en större bräda. En bräda med mycket flytkraft. Man pratar om longboards och shortboards i surfing. Du bör inleda ditt surfliv på en längre bräda, sk longboard. Den bör vara cirka 9 fot (3 meter).

Havets vågor är så annorlunda från dag till dag och från strand till strand. Vissa vågor är snabba andra långsamt böljande. Det är viktigt att ha koll på tidvatten och vågrapporter och att välja lite mindre och långsamt brytande vågor i början.

Avslutningsvis - surfing är ingen tävling det är en lek. En lek som alla kan lära sig.

Artikelförfattaren...
Foto: Alexander Bluhme / Surfakademin

Om artikelförfattaren: Jens Holmer driver tillsammans med Peter Sahlberg Surfakademin. De känner Biarritz - Europas surfmecka – bättre än någon annan. Jens har bott här under sommarhalvåret större delen av 2000-talet. Vinterhalvåret är det surfcamp i Costa Rica som gäller. Surfa in på www.surfakademin.se.